

Milan Bartoš a Jaroslav Plucha

(* 1951, * 1950)

... výroba forem
na modrotisk
... production of blocks
for blue-print

Milan Bartoš pochází ze Dvora Králové nad Labem. Výroba forem na potiskování textilu má v jeho rodině tradici, dědeček Josef Vlk vlastnil firmu zaměřenou na výrobu tiskařských forem. Po dědečkově vzoru se Milan Bartoš vyučil rytcem a byl jako vzorkorytec zaměstnán v textilní továrně Tiba ve Dvoře Králové. Záhy se však začal věnovat i tradičním formám na modrotisk – pro Ústředí lidové umělecké výroby vyráběl a opravoval formy využívané v modrotiskových dílnách ve Strážnici a v Olešnici. Jaroslav Plucha se už od dětských let věnuje řezbářství. Žije ve Dvoře Králové nad Labem, kde byl po dlouhá léta zaměstnán v textilním podniku Tiba jako seřizovač strojů. Do výroby forem na modrotisk ho zavedl Milan Bartoš. Oba výrobce pojí nejen dlouholeté přátelství, ale také vzájemná spolupráce při výrobě a opravách forem. Milan Bartoš i Jaroslav Plucha ovládají komplexní výrobu modrotiskových forem a to jak těch celodřevěných, tak i forem se vzory zhotovovanými z kovových drátků a plíšků. Oba své umění ochotně předávají dalším zájemcům, zejména prostřednictvím prezentací v rámci různých kulturních programů a workshopů. Vychovávají si však také své nástupce z rodu Bartošů, Tomáše Bartoše a Aleše Zeleného.

Výroba forem na modrotisk je řemeslo přímo ohrožené zánikem a Milan Bartoš spolu s Jaroslavem Pluchou patří k jeho posledním nositelům. Bez jejich činnosti by jen stěží mohly dlouhodobě pracovat tradiční modrotiskové dílny ve Strážnici a v Olešnici.

Milan Bartoš comes from Dvůr Králové nad Labem. The production of blocks to print on textiles has a long tradition in his family; his grandfather Josef Vlk owned a workshop aimed at the production of blocks for printing. By his grandfather's example, Milan Bartoš completed his apprenticeship as an engraver, and he was employed in the Tiba Factory in Dvůr Králové as a pattern-engraver. However, he also began to deal with traditional blocks for blue-print – for the Centre of Folk Art Production he made and repaired woodblocks used in blue-print workshops in Strážnice and Olešnice. Since his childhood, Jaroslav Plucha (*1950) has dealt with woodcarving. He lives in Dvůr Králové nad Labem, where he worked in the Tiba textile factor for many years as a tool setter. It was Milan Bartoš who introduced him into the production of blocks for blue-print.

Both producers are not only united by long-lasting friendship but also by their mutual cooperation on the production and repairs of blocks. Milan Bartoš and Jaroslav Plucha master the complete production of blocks for blue-print, meaning those made of wood as well as those provided with patterns made of metal wires and sheets. Both of them are ready to pass their skills on those interested, especially through presentations at cultural performances and workshops. They also educate their successors from the Bartoš family, Tomáš Bartoš and Aleš Zelený.

The production of blocks for blue-print is a handicraft at risk of extinction and Milan Bartoš together with Jaroslav Plucha are among last practitioners of this handicraft. Without their activity, the traditional blue-print workshops in Strážnice and Olešnice can only hardly work.

